

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/48/2016
Identifikačné číslo spisu:	1209213064
Dátum vydania rozhodnutia:	24.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1209213064.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: SKKB, k. s., so sídlom Štúrova 1, 010 01 Žilina, správca majetku úpadcu IBG SLOVAKIA s.r.o., so sídlom Bytčianska 371/121, 010 03 Žilina, IČO: 36 401 650, proti žalovanému: Metrostav Slovakia a.s., so sídlom Mlynské Nivy 68, 824 77 Bratislava, IČO: 47 144 190, právne zastúpený Tomášek & partners, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Rožňavská 2, 821 01 Bratislava, o zaplatenie 3 165,90 eur s príslušenstvom, na dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/431/2012-222 zo dňa 23. marca 2016, jednomyseľne, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom č. k. 42Cb/349/2009-123 zo dňa 7. októbra 2010 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3 165,90 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 1,25 % ročne zo sumy 3 165,90 eur od 27. augusta 2008 do zaplatenia, na náhradu trov konania vo výške 1 757,10 eur voči žalobcovi a na náhradu trov konania štátu vo výške 14,60 eur.

2. V dôvodoch rozsudku uviedol, že žalobca si predmetným návrhom uplatnil voči žalovanému právo na zaplatenie sumy 3 165,90 eur spolu s príslušenstvom, titulom neuhradenia faktúry č. 28070010 zo dňa 16. júla 2008, splatnej 30. júla 2008, ktorou žalobca vyúčtoval cenu za naviac práce, ktoré boli vykonané na základe dodatku Zmluvy o dielo, ktorá bola uzatvorená medzi účastníkmi konania, dňa 3. apríla 2008.

3. Z vykonaného dokazovania, aj na základe výpovede svedka pána F., konajúci súd zistil, že žalobca zrealizoval práce vo väčšom rozsahu ako bolo dohodnuté v Zmluve o dielo (ďalej len „ZOD“) zo dňa 3. apríla 2008, nakoľko z odovzdávacieho protokolu a správe o prvej odbornej prehliadke vyplýva, že dĺžka kábla bola o 15 m dlhšia ako bolo dohodnuté v ZOD, čoho následkom bolo, že došlo k uzatvoreniu novej zmluvy ústnou formou s cenou, ktorá bola obidvoma stranami akceptovaná.

4. Prvostupňový súd uviedol, že na základe vykonaného dokazovania, preto žalobe celom rozsahu vyhovel spolu s úrokom z omeškania v súlade s ustanovením § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

5. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

6. O odvolaní žalovaného (list v spise č. 129), ako odvolací súd, rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2Cob/431/2012-222 zo dňa 23. marca 2016 tak, že odvolacie konanie zastavil a žiadnemu účastníkovi konania náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

7. Ako dôvod zastavenia konania citoval uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. februára 2015, č. k. 2Cob/431/2012-215, ktorým bolo na základe zhodného návrhu účastníkov konania konanie prerušené a nadobudlo právoplatnosť dňa 6. marca 2015. Keďže účastníci konania nepodali do jedného roka návrh na pokračovanie v konaní, odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 211 ods. 3 O. s. p. odvolacie konanie zastavil.

8. Proti tomuto uzneseniu s vyznačenou právoplatnosťou 10. mája 2016, podaním doručeným súdu 27. mája 2016, žalovaný v zastúpení splnomocneného advokáta podal dovolanie.

9. Prípustnosť dovolania označil ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p. odňatím možnosti konať konkrétne porušením jeho ústavného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, nepoužitím ústavne komfortného výkladu a aplikácie ustanovení § 110 a § 111 ods. 3 O. s. p., v spojení s ustanovením § 211 ods. 1 O. s. p.

10. Podľa žalovaného zastavením odvolacieho konania nastáva právna neistota účastníkov konania, keďže nie je zrejmé, aké účinky má rozhodnutie na rozsudok súdu prvého stupňa, či spôsobuje jeho právoplatnosť. V prípade, že právoplatnosť nespôsobuje, potom podľa žalovaného nie je zrejmé postavenie účastníkov konania a účinky čo sa stáva s rozhodnutím súdu prvého stupňa. V prípade výkladu, že by rozhodnutie odvolacieho súdu spôsobilo právoplatnosť, nastane stav res iudicata vo veci samej, čo je v rozpore s prejavom vôle účastníkov konania, ktorí mali záujem konanie prerušiť s vedomím, že konanie môže byť zastavené, ale v žiadnom prípade nemali záujem byť viazaní rozhodnutím súdu prvého stupňa. V prípade, že by mali záujem na výsledku prvostupňového rozhodnutia, podal by navrhovateľ späťvzatie odvolania, na čo je potrebný súhlas aj odporcu. Žalovaný zastáva názor, že zastavením odvolacieho konania došlo k situácii, že navrhovateľ získal priaznivejšie postavenie v podobe právoplatného rozsudku súdu prvého stupňa, čo je podľa žalovaného v príkrom rozpore s účelom spoločného návrhu na prerušenie konania. S poukazom na uvedené, žalovaný je nositeľom názoru, že krajský súd mal rozhodnúť o zastavení celého konania a zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cpjn/203/2007 k problematike ustanovení § 110 a § 111 ods. 3 O. s. p., s ktorým názorom sa stotožňuje aj Števček, M.

11. Žalovaný preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že odvolacie konanie zastaví a zruší aj rozsudok súdu prvého stupňa.

12. Dovolanie žalovaného bolo žalobcovi doručené dňa 13. júna 2016. Žalobca vyjadrenie k dovolaniu nezaslal.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky [§ 35 C. s. p. zákona č. 165/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] prejednal dovolanie žalovaného s poukazom na ustanovenie § 443 C. s. p. bez nariadenia pojednávania.

14. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu s vyznačenou právoplatnosťou 10. mája 2016, podaného za účinnosti O. s. p. s tým, že prípustnosť dovolania žalovaný označil podľa § 237 písm. f/ O. s. p..

15. Zákon č. 165/2016 Z. z. nadobudol účinnosť 1. júna 2016.

16. Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (§ 470 ods. 1 C. s. p.).

17. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 C. s. p.).

18. Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 C. s. p.).

19. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 O. s. p.).

20. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

21. Účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

22. Podstatou dôvodnosti dovolania je, či odvolací súd tým, že zastavil odvolacie konanie a nezrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým žalovaný bol zaviazaný žalobcovi zaplatiť uplatnený nárok, týmto procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že mu odňal možnosť konať pred súdom.

23. Ak to účastníci konania zhodne navrhnú, alebo ak sa nedostavia bez predchádzajúceho ospravedlnenia na pojednávanie, súd konanie preruší, ak sa to neprieči účelu konania. Ak ide o konanie o rozvod, preruší súd v týchto prípadoch konanie vždy (§ 110 O. s. p.).

24. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania, neplynú lehoty podľa tohto zákona.

25. Ak je konanie prerušené podľa ustanovenia § 110 O. s. p., súd v ňom pokračuje na návrh po uplynutí troch mesiacov, s výnimkou konania o rozvod môže súd na návrh pokračovať v konaní pred uplynutím tejto lehoty, ak sú preto závažné dôvody. Ak sa návrh na pokračovanie nepodá do jedného roka, súd konanie zastaví (§ 111 ods. 3 O. s. p.).

26. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú procesné práva, ktoré zákon účastníkovi konania priznáva.

27. Za odňatie možnosti konať pred súdom nie je možné považovať postup súdu, ktorý vyplýva z ustanovenia zákona (§ 111 ods. 3 O. s. p.). Takýmto postupom nemohlo dôjsť k odňatiu práv účastníka konania, nakoľko ide o postup vyplývajúci zo zákona.

28. Odňatím možnosti konať je predovšetkým procesný postup súdu. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi

konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Súdna ochrana sa účastníkovi konania poskytuje v materiálnom ponímaní, čo tiež znamená, že nie každé procesné pochybenia súdu alebo nesprávny procesný postup, ktorým dochádza k odopretiu procesného práva účastníkovi konania sa považuje za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Súdna ochrana nie je poskytovaná formálne. Dôležitými hľadiskami sú tie, ktoré vo svetle prípadu dávajú jednoznačnú odpoveď na otázku, či procesný úkon z uplatnenia ktorého bol účastník konania vylúčený mal podstatný vplyv na ďalšie konanie. Za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať rozhodnutie alebo výsledok rozhodovacej činnosti súdu, ani v ňom vyslovený právny názor, s ktorým sa účastník konania nestotožňuje.

29. V konkrétnom prípade odvolací súd tým, že postupoval v konaní v súlade s ustanovením § 111 ods. 3 O. s. p., nemohlo ísť a ani nešlo o postup nesprávny, ktorým by mohlo dôjsť k odopretiu procesného práva.

30. V súvislosti sa dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. platí, že je úzko prepojený s porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a s porušením práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

31. Vada konania uvedená v ustanovení § 237 písm. f/ O. s. p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, aj čl. 6 Dohovoru, čo však neznačí, že by zároveň nevyhnutne platil aj opak, teda, že každé porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje intenzitu (až) vady konania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje aj na obsah uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. novembra 2011 sp. zn. IV. ÚS 481/2011, v ktorom konštatuje, že ústavný súd už vo svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že vada konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. znamená porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, aj čl. 6 Dohovoru (II. ÚS 261/2006, čo však neznamená, že by vždy zároveň platil aj opak (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/145/2012 a 3Cdo/165/2011).

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky, i keď na posúdenie prípustnosti dovolania sa vzťahujú ustanovenia O. s. p. (§ 237 písm. f/ O. s. p.), považuje za potrebné poukázať aj na ustanovenie platné v čase rozhodovania o tomto dovolaní, ustanovenie § 163 ods. 2 C. s. p., z ktorého je zrejmé, že „ak je konanie prerušené, súd v ňom pokračuje na návrh ktorejkoľvek strany“. Ak sa návrh na pokračovanie v konaní nepodá do šiestich mesiacov od právoplatnosti o prerušení konania, súd konanie zastaví. Ustanovenie § 163 ods. 2 C. s. p. má v podstate rovnaký obsah ustanovenia § 111 ods. 3 O. s. p. s rozdielom dĺžky lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní.

33. Z predložených dôkazov nie je sporné, že v danom prípade ani jedna strana v konaní, ktoré bolo prerušené, návrh na pokračovanie v konaní nepodala a preto odvolací súd nepochybil, keď postupoval v súlade s ustanovením § 111 ods. 3 O. s. p. a odvolacie konanie zastavil.

34. O odňatí možnosti konať pred súdom by išlo v tomto prípade, ak by odvolací súd zastavil dovolacie konanie hoci by na to neboli splnené procesné podmienky, o ktorý prípad v danom prípade nejde, keďže napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je právne správne.

35. Argumentáciu dovolateľa, že odvolací súd jeho postupom, keď zastavil odvolacie konania a nezrušil prvostupňové rozhodnutie odoprel žalovanému možnosť konať pred súdom, Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 35 C. s. p.) považuje za účelovú a ničím nepodloženú. Z obsahu znenia ustanovenia § 111 ods. 3 O. s. p. v žiadnom prípade nevyplýva, že v prípade, ak z dôvodu citovaného v § 111 ods. 3 O. s. p. sa odvolacie konanie zastaví, by mal odvolací súd zrušiť aj prvostupňové rozhodnutie. Takýto postup by bol v priamom rozpore s ustanovením § 111 ods. 3 O. s. p. a v súčasnosti aj v rozpore s ustanovením § 163 ods. 2 C. s. p..

36. Z výroku unesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/431/2011-222 je jednoznačne zrejmé, že

odvolací súd prerušil výlučne odvolacie konanie, nie je uvedené, že prerušil celé konanie, čo by vzhľadom na podané odvolanie nemalo ani žiadny právny význam. Z tohto dôvodu prichádzalo do úvahy za splnenia podmienok uvedených § 111 ods. 3 O. s. p., zastavenie výlučne prerušeného konania, teda odvolacieho konania. Z obsahu návrhu nie je sporné, že návrh na prerušenie konania smeroval vo vzťahu k odvolaciemu konaniu a nie celému konaniu. Sporné nie je ani, že prvostupňovým rozhodnutím to bol žalovaný, ktorý bol ako účastník konania vo veci neúspešný a preto podal aj odvolanie. Pokiaľ nebol s výsledkom prvostupňového rozhodnutia spokojný, bolo jeho vecou, aby postupoval v súlade s ustanovením § 111 ods. 3 O. s. p. a podal návrh na pokračovanie v konaní, v ktorom v štádiu konania, na súde prvého stupňa, úspešný nebol. Fakt, že žalovaný nepodal návrh na pokračovanie v konaní v lehote uvedenej v § 111 ods. 3 O. s. p. a teda opomenul využiť jeho procesné právo v odvolacom konaní pokračovať, je jednoznačný, a preto keď odvolací súd postupoval v intenciách ustanovenia § 111 ods. 3 O. s. p. sa rozhodne nedá považovať za taký postup odvolacieho súdu, ktorým by bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom, ako tvrdí v jeho dovolaní.

37. Pokiaľ ide o odkaz žalovaného na stanovisko Najvyššieho súdu Českej republiky treba povedať, že toto nie je pre slovenské súdy záväzné.

38. K poukazu žalovaného na citovanie komentára JUDr. C. k ustanoveniu § 111 O. s. p., strana 403 komentára, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že pri rozhodovaní veci sa musí riadiť zákonom, ale nemá povinnosť pri výklade zákona sa riadiť a postupovať v súlade s komentármi k jednotlivým ustanoveniam. Okrem iného je treba uviesť, že v citovanom komentári nie je vysvetlené z akého dôvodu JUDr. Števček k záveru ohľadne zrušenia prvostupňového rozhodnutia dospel, ako aj, že Najvyšší súd Slovenskej republiky tento záver považuje za právne nepodložený a nesprávny. Zrušením prvostupňového rozhodnutia by došlo k zásahu práv žalobcu, keďže prvostupňový súd žalobcovi vyhovel a žalobca voči nemu odvolanie nepodal. Odvolanie podal neúspešný účastník v konaní, žalovaný a pokiaľ mal záujem v prerušenom odvolacom konaní pokračovať, bolo jeho právom návrh na pokračovanie v konaní podať a tak si zabezpečiť procesné právo k prejednaniu veci a zabezpečenia jeho možnosti konať pred súdom.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 35 C. s. p.) preto tvrdenie žalovaného, že došlo postupom súdu k jeho odňatiu možnosti konať pred súdom, kvalifikoval ako účelové.

40. Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 35 C. s. p.) preto nezistil, že ide s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. o neprávny procesný postup v napadnutom rozhodnutí, ktorý by znemožnil žalovanému, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva a tým, že by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, a teda nejde o dovolanie prípustné podľa § 420 písm. f/ O. s. p., ktorým ustanovením žalovaný obsahovo prípustnosť dovolania dôvodil (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

41. Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia nevyhovel, nakoľko nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa.

42. Na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 438 ods. 1 C. s. p.).

43. So zreteľom na uvedené preto dovolací súd dovolanie žalovaného proti uzneseniu odvolacieho súdu podľa § 447 písm. c/ C. s. p., ako procesne neprípustné, odmietol.

44. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

45. V danom prípade žalobcovi trovy dovolacieho konania nevznikli, nakoľko vyjadrenie k dovolaniu nezaslal.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.